

Kirkeudvalget 2017-18
KIU Alm. del endeligt svar på spørgsmål 25
Offentligt

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Kirkeudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 19. april 2018
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh: Camilla Hellesø Nielsen
Sagsnr.: 2018-0032/11-0002
Dok.: 699681

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 25 (Alm. del), som Folketingets Kirkeudvalg har stillet til justitsministeren den 27. marts 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karen J. Klint (S).

Søren Pape Poulsen

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 25 (Alm. del) fra Folketingets Kirkeudvalg:

”I forlængelse af svar på KIU alm. del – spørgsmål 24 bedes ministeren redegøre for, hvorvidt eventuelle begrænsninger i adgangen til at lade drengebørn omskære vil kunne gennemføres inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtigelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 om ret til religionsfrihed.”

Svar:

1. Religionsfriheden er beskyttet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 9, stk. 1, hvoraf det følger, at enhver har ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter efter bestemmelsen bl.a. frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke.

Religionsfriheden er imidlertid ikke ubegrænset. Det følger således af EMRK artikel 9, stk. 2, at friheden til at udøve sin religion eller tro kan underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige tryghed, for at beskytte den offentlige orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

I kravet om, at begrænsningen skal være nødvendig i et demokratisk samfund, ligger, at begrænsningen skal være proportional i forhold til det legitime hensyn, som den forfølger. Det indebærer, at begrænsningen skal være rimelig og egnet til at opnå det legitime formål. Som udgangspunkt skal begrænsningen være det mindst indgribende middel til at forfølge formålet.

Medlemsstaterne er i forhold til EMRK artikel 9 som udgangspunkt overladt en vid skønsmargin ved vurderingen af, om et indgreb er nødvendigt i et demokratisk samfund. Menneskerettighedsdomstolen har således fremhævet betydningen af de nationale myndigheders demokratiske legitimitet og anført, at den politiske beslutningsproces skal tillægges særlig vægt på områder vedrørende generel samfundspolitik, hvor meninger i et demokratisk samfund med rimelighed kan variere meget, og at dette især er tilfældet i spørgsmål, hvor forholdet mellem stat og religion er på spil. Samtidig har Menneskerettighedsdomstolen fastslået, at afgrænsningen af udstrækningen af denne skønsmargin afhænger af, hvad der er på spil i den konkrete sag (”have regard to what is at stake”). Der henvises bl.a. til storkammerafgørelsen af 1. juli 2014 i sagen S.A.S. mod Frankrig, præmis 129.

2. Menneskerettighedsdomstolen har så vidt ses ikke haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet om, i hvilket omfang EMRK artikel 9 er til hinder for en begrænsning i adgangen til at lade drengebørn omskære.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan det ikke afvises, at omskæring af drengebørn vil kunne have en så nær sammenhæng med religionsudøvelsen, at en begrænsning i adgangen til at lade drengebørn omskære vil kunne udgøre et indgreb i retten til religionsfrihed efter EMRK artikel 9.

En sådan begrænsning vil derfor kun kunne indføres, hvis den varetager et legitimt hensyn og er proportional.

Hvis lovgivningsmagten måtte ønske at indføre begrænsninger i adgangen til at lade drengebørn omskære af hensyn til at beskytte barnet, vil dette efter Justitsministeriets vurdering varetage et legitimt hensyn. Ministeriet har ikke grundlag for at afvise, at en sådan begrænsning vil kunne være proportional. Den nærmere vurdering vil bl.a. afhænge af, hvilken begrænsning der er tale om, og hvad den nærmere begrundelse herfor måtte være.